

آریایی

www.ariaye.com

what ariaye site is about

NEWS

REVIEWS

EVENTS

FEATURES

داکتر یارمحمد حیدر زاده متخصص محیط زیست

راهکاری برای پاکی هوای کابل توسط ایجاد چشم انداز های سبز

ایجاد چشم انداز های فضای سبز با غرس درختان و بوته های زینتی می تواند محیط زیست را برای ساکنان منطقه در چشم اندازها، فرحناک جلوه دهد و موجب افزایش عمر انسان شود.

مکان های پوشیده از درختچه و گل بوته ها بهترین مکان برای تفریح و تفرّج و گذراندن اوقات فراغت مدنی شهروند می باشد.

شهر کابل بخاطر عدم توان اداره از تمام تپه ها و کوه دامنه ها از طرف زور مندان غصب شد و دوباره به قیمت گزاف به مردم بیچاره بفروش رسانیده شد و با چنین مشکل عمده محیط زیستی مواجه شده است.

پلانی خود سر آباد شد خانه های رهائشی که این عمل عوارض های خطرناک محیط زیستی را در پایتخت بوجود آورده و فاجعه هم دارد.

دولت وقت غرق فساد و هم عدم رهبری کار آفرین علمی نتوانست از محلات فضای سبز کنترل بکند. خوش بختانه با سرکار آمدن رهبران کار آفرین اکنون زمینه برای ساخت ویلا ها مدرن همراه با ساخت خط سیستم عبور زهراب ها از تپه های شهر و کوه دامنه ها کابل و هم با ایجاد چشم انداز زیبا با انواع گونه های درختان سوزنی برگ ها ؛ گیاهان ، درختچه های سبز زینتی همیشه بهار حداقل 10 درجه زیر صفر مساعد است.

این کار با مدیریت صحیح علمی اول به وضع موجد خانه های کوه دامنه ها و تپه ها نگاه کرد و بعد با ایجاد چشم انداز یک طراحی کمر بند سبز آینده واقع گرایانه ، قابل تحقق و جذاب را برای اجراءات در این کوه دامنه ها در مد نظر قرار داد.

و با طراحی فضای سبز در کوه دامنه ها و تپه های شهر کابل ، نباتاتی مساعد به آب و هوای کابل را ما میشناسیم (جهت احداث باغ ، باغچه و پارک ها با فواره های آب) به بسیار سهولت می تواند که گسترش پیدا کند و یک تجمع نباتاتی را روی تپه ها و دامنه کوه ایجاد کند که باعث غلظت فوق العاده بلا باشد و به تواند تغییر صریح سر نوشت ساز راهکاری برای پاکی هوای کابل شود که دولت از دلچسپی طرح باید بسوی آن حرکت کند.

کوه اسمایی ، کوه شیر در وازه ، تپه های بی بی مهرو ، مرجان ، خیر خانه ، تپه های باغ بالا به طرف دامنه های برهنه قرغه دارای خاک سنگریز و خاک لخت است .

اگر به تمام اطراف بلندی های شهر کابل یک نگاه بسیار کوتاه افکنده شود جای بسیار زیاد برای ایجاد فضای سبز است که در نتیجه کاشت درختان و بوته ها برای تغییر فضای الوده کابل یک تعداد از انواع درختچه و بوته ها هستند که آنها می توانند در مقابل خشکی مقاومت بکنند (ارغوان ، توغ ، نی ، اسپندان ؛ خارخسک ، کور ، گون ، آویشن ، افدار و خار اشتر) تخم این انهارا اگر بتوانیم که در ایام بارندگی تیر ماهی و زمستانی بطور آزاد بر برهنه بالا دامنه کوه های کابل انتشار قرا بدهیم که بتواند توسط همین رطوبت بارندگی حفظ بکند شما کاملاً مطمئن باشید که اگر بوته های مذکور یک دفعه ریشه جاگزین گردد ؛ دیگر به آب ضرورت ندارد. و به این شیوه شهر کابل را از خسارات و صدماتی که ممکن است در مواقع بارندگی به جود می آید نجات داد و هم کمک بزرگ به سر سبزی بالا کوه دامنه می نماید :

گیاه کور یا کبر (لگجی) نام علمی ان کاپاریس اسپینوزا : کور گیاهی بوته ای خار دار است و گیاه بومی منطقه مدیترانه و فوق لعاده به خشکی مقاوم است و این گیاه در خاک سخت ریگی دامنه ها غیر آب رس خشک می روید ، و ریشه آن می تواند تا عمق زیادی در وزن خاک نفوذ کند تا بتواند از رطوبت لازم برخوردار شود. و این گیاه به غیر از زینت فصلی آن ارزش دارویی در بیماری های زنانه دارد. منطقه بومی گیاه کور پنچشیر و بدخشان است که مابی اختیار از کنار می گذریم ولی این گیاه محیط زیستی تاسی سال عمر می کند و در خارج از کشور بخصوص در مناطق مدیترانه ای نظیر مراکش ، اسپانی ؛ پرتغال و یونان طرفدارانی دارد.

با توجی به این که گیاه روی زمین پهن می شود و کنترل فرسایش خاک تاثیر بسزایی دارد. تکثیر گیاه کور با خوابیدن شاخچه های آن و هم توسط بذر در آب هوای مرطوب و گرم از یاد می یابد.

گیاه خارخسک نام علمی آن (ترانگین): خارخسک یک گیاه بوته ای یک ساله گرم سیر است و داری انشعابات فروان و حد اکثر ارتفاع گیاه بین 40 تا 80 سانتی متر می رسد و ساقه های خوبیده ای گسترده آن سطح زمین را می پوشاند. برگ های شاخه ای کوچک بطول 2 تا 4 سانتی متر است در کنترل فرسایش خاک تاثیر بسزایی دارند. خارخسک در دامنه ها در آب و هوای گرم خوب می روید. گل های آن در اوسط بهار شکوفه می کند و بذر تخم آن در اوایل تا بستان پخته و می رسد. تکثیر روش از دیداد آن صرفاً توسط تخم انجام می گیرد. خارخسک به جز از زینت فصلی آن ارزش دارویی اثر مدر و دفع کننده سنگ های ادراری و درمان کننده عفونت و التهاب لته استفاده می شده است.

گیاه افدار یا ریش بز (چین زونگ ما هوانگ) نام علمی آن ار مک ، یگ گیاه بوته ای خود رو است که زیستگاه بومی دامنه ها و شیب دره های صخره ها و سنگریز ؛ خاک لخت پنچشیر، بدخشان می روید . گیاه افدار از جمله بوته های همشه بهار است و رشد انبوع دارد، قد آن از 10 تا 15 سانتی متر می رسد.

گیاه افدار در کنترل فرسایش خاک تاثیر سزاواری دارند و به دوروش ریزوم و بذر در بهار دانه آن میوه گوشتی تخم مرغی شکل است و رنگ سرخ دارد و در ماه سرطان پخته می رسد، و تیر ماهی تکثیر می یابد، تولید سالیانه آن رابط مستقیمی با زندگی دارد و برای مقاومت در برابر خشکی رشد نمو موثر خود را محدود می کند.

گون گز : گون گز گیاهی است چندین ساله خار دار است و نام علمی آن astragale و چتری شکل بوده ، و شاخ و برگ آن داری تیغ های متر اکی می باشد و بلندی آن 20 تا 25 سانتی متر و طول آن تا یک متر زمین را می پوشد و در کوهستانی های شمال شرق پنچشیر تخار گونه های گون می رویند.

ریشه گیاه گون در عمق زمین فرو می رود و باعث پایدار خاک و مانع رواناب و رانش زمین در ایام بارندگی جلوگیری فرسایش خاک منطقه می شود. این گیاه گون ها با نام عربی (محب العقاب) آمده است و شناسایی این گونه ها با نام محلی مردم پنجشیر بنام بوتی (تخت بوتی، کلاه بوتی، گون بوتی) شناخته و می دانند.

تخته بوتی

کلاه بوتی

گون ها (بوتی ها) با هدف کنترل سیلاب در نقاط صاف صیقل شده کاشت می شود و ریشه شان تا حدود یک متر فرو می رود و برای ذخیره سازی آب باران از روناب سیل و برای کاهش اثرات دوره های خشکسالی بروی مرتع کشت آن انجام شده است. برخی از گون ها به وسیله تخم بذری تکثیر می یابد و هم غیر جنسی تکثیر پیدا می کنند و چنانچه در شرایط مناسب رشد و نمو قرار داده شوند گیاه جدیدی از آن تولید می شود.

منابع

ویکی پدیای انگلیسی

فهرست گیاهان آشنایی با خواص آنها به زبان فارسی